Ankenævnet for Forsikring

923/911/13-5

Den 23. september 2013 blev i sag nr. 83.154:

xxxx xxxx xxxxxxx
xxxxxxx xxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Afdøde forsikrede, der var født i 1951, havde ulykkesforsikring i LB Forsikring A/S (Bauta Forsikring). Forsikredes ægtefælle klager over selskabets afvisning af at udbetale dødsfaldssummen efter et anmeldt ulykkestilfælde, hvorved forsikrede omkom. Ifølge ægtefællen afgik forsikrede ved døden som følge af akut myokardieinfarkt (AMI) forårsaget af forfrysning.

Forsikringen giver ret til dækning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Som et ulykkestilfælde anses endvidere personskade som følge af bl.a. forfrysning. Undtaget fra dækningen er bl.a. sygdomstilfælde samt ulykkestilfælde, hvis hovedårsag er sygdom eller en bestående lidelse.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at der ikke foreligger en dækningsberettigende forfrysningsskade. Ifølge selskabet skyldes dødsfaldet sygdom.

Af anmeldelse om dødsfald, der er underskrevet af klageren den 17/2 2012, fremgår bl.a.:

"3. Skadedato: **3/2-12**

4. Dødsdato (hvis forskellig fra skadesdato):

4/2-12

5. Hvor skete skaden?
Ude i haven ...

6. Beskriv hændelsesforløbet, der førte til dødsfaldet:
...
Min afdøde mand talte jeg med den 3/2-12 kl. ca. 17.30 (jeg var i aftenvagt på sygehuset). Han var ved at lave maden og havde det godt. Kl. ca. 23.50 kom jeg hjem og han sad og var så dårlig. Jeg spurgte hvad der var sket. Han fortalte at ulykken skete, da han var gået ud for at reetablere hegnet efter at kloakmanden havde været inde med maskiner, så hunden ikke kunne løbe ud. Mens han går og arbejder i den bidende kulde og vind 3/2-12 om aftenen i -14 grader eller mere, får han pludselig et ildebefindende med vejrtrækningsproblemer og ondt i venstre arm. Han havde kæmpet sig ind i huset. Han troede, det var hans KOL og musklerne i armen der gjorde ondt og havde derfor siddet og ventet på, at jeg skulle komme hjem. Han ville prøve med smertestillende og varmepude. Han har ikke tidligere haft noget med hjertet. Men han fik det ikke bedre - jeg ringede efter ambulance og det viste sig, at det var alvorlige skader på hjertet. Han blev kørt på skadestuen, men fik hjertestop og han døde på skadestuen 4/2-12 kl. 02.20, trods forsøg på genoplivning.

Årsagen til ulykken, som gav skader på hans hjerte må være forårsaget af den meget hårde frost og vind."

Til brug for sagens behandling modtog selskabet udskrift af hospitalsjournal, hvoraf fremgår:

"**04.02.12 INDLAGT NOTAT ... ...AKUT**
03.50 Akut afsnit ... ...AKUT
60-årig mand indbringes med hjertestop, i aktiv behandling.
Patienten har tilkaldt ambulance kl. 01.07 den 04.02.12 grundet murrende brystsmerter.
Patienten er kendt med KOL i mild grad.
Ved ankomst til patientens bopæl opserverer falckfolk sinustakykardi.
Kl. 01.45 bliver patienten bradykard og går over i asystoli.
Der gives i ambulancen 1 mg Adrenalin.
Patienten indbringes i Akutmodtagelsen kl. 01.52 med VT.
Der afgives ialt 7 stød og gives ialt

	rp.4 x 1 mg Adrenalin
i Modtagelsen samt	rp.300 mg + 150 mg Cordarone
	rp.Magnesium 8 mmol

Patienten har vekslende VT og PEA.
Konfereres med kardiologisk bagvagt ... med henblik på, om der er mere, vi kan gøre for patienten, da der i EKG'et umiddelbart inden ST-elevationsinfarkt, og patienten er også konfereret med ..., der ikke vil tage ham.

Det besluttes, at der ikke er noget at gøre for patienten, og kl. 02.20 erklæring patienten død.
Hustru er informeret og tilser patienten på stuen.
Der skal **ikke** foretages obduktion.
Egen læge må godt informeres om mors.
Umiddelbart dødsårsag må være AMI."

3. 83.154

På baggrund af det oplyste afviste selskabet at udbetale dødsfaldssummen, hvilket blev meddelt klageren ved brev af 20/4 2012. Afgørelsen blev begrundet med, at dødsfaldet var forårsaget af hjertestop, og at ulykkesdefinitionen ikke var opfyldt.

Klageren klagede over afgørelsen ved brev af 24/4 2012 til selskabet. I brevet gjorde hun gældende, at dødsfaldet skyldtes AMI forårsaget af den meget hårde frost, og at der således var tale om en dækningsberettigende ulykke.

Selskabet fastholdt afvisningen ved brev af 10/5 2012 til klageren. Afgørelsen blev i dette brev begrundet med, at der var tale om følger af et sygdomstilfælde. Selskabet henviste desuden til, at ulykkesdefinitionen ikke var opfyldt, idet udsættelse for kulde ikke i sig selv er en pludselig hændelse.

I klagerens brev af 20/6 2012 til selskabet hedder det bl.a.:

> "Forsikringsvilkår dækker ildebefindende og forfrysninger.
>
> Min mand havde aldrig haft hjerteproblemer eller symptomer på det. Kl. 18.30 talte jeg med ham, hvor han lavede mad og havde det godt.
>
> Den pludselige hændelse opstår, da han går ud i kraftig frost vejr (ca -14), for at reetablere hegnet. Se bilag ...
>
> Han får et alvorligt ildebefindende og kæmper sig ind i huset. Sidder i flere timer og venter på, at jeg kommer hjem fra vagt på sygehuset med smerte i venstre arm, kold svedende o.s.v.
>
> Da ambulancen og akut lægebilen kom, tog de EKG, som viste at der var en stor skade på hjertemusklen, som var kommet ude i frosten. Det er først, da ambulancefolkene tager min mand ud i ambulancen, at han får hjertestop.
>
> Ildebefindende/forfrysning: Jeg er uforstående over, at Bauta afviser, at der er tale om en pludselig hændelse. Bauta skriver, at kulde ikke i sig selv er en pludselig hændelse, men hvordan kan forfrysninger, så være dækket?
>
> Som jeg læser forsikringsvilkårene, så er man dækket ved ildebefindende, forfrysning (kulde), hedeslag og solstik.
>
> (Da børnene væltede i Præstøfjord var det jo det kolde vand, som gav hjertestop), her var der tale om massiv frost i luften. Kulde er da årsagen til forfrysninger, hvor blodtilførslen til vævet standses p.g.a. sammentrækning af blodåre.
>
> I min mands tilfælde var kulden så voldsom, så det desværre medførte sammentrækning af blodtilførslen til hjertemusklen, som førte til hans død.

Hvis I stadig ikke syntes, at min mands ulykke er dækket under ildebefindende/forfrysning - så vil gerne have nogle eksempler på, hvordan man er dækket ved ildebefindende/forfrysninger.

Dødsårsag - ulykke eller sygdom?

Der står ikke i forsikringsbetingelser, at forsikringen ikke dækker ved hjertestop. Nu var det jo ikke hjertestop, men et akut hjerte infarkt min mand døde af.

Jeg syntes, at det fantastisk at den lægelige konsulent kan konkluderer, at min mands død er følger af sygdom, som aldrig har været kendt og dermed ej heller ikke diagnosticeret. Det må være fantastisk, han/hun blot kan stille diagnoser på papiret. Han/hun må være synsk.

I Forsikringsvilkårene står der ikke noget om, at man skal bede om obduktion for at dokumentere en ulykke. Da jeg sad ved min afdød mand på skadestuen blev jeg spurgt om obduktion, men jeg tænkte slet ikke på, at jeg kunne komme ud for at skulle dokumenterer dødsårsagen endnu mere præcist, så jeg sagde pænt nej tak, da jeg ikke kunne overskue, at der skulle skæres i min mand.

Jeg er godt klar over, at man kan diskuterer om var det kulden, som gav forfrysning med sammentrækning af blodforsyningen til hjertet, en blodprop eller et sprængt blodkar, som gav akut hjerte infarkt. Desværre får vi aldrig præcist at vide - så skulle min mand have været til obduktion - og der skulle i så fald have stået i forsikringsvilkårene. Jeg vil til en hver tid holde på, at omstændighederne omkring min mands død - taler for sig selv. Det var den voldsomme frost, som forårsaget den pludselige hændelse.

Samlet: Jeg mener, at omstændighederne ved min mands ulykke er veldokumenteret og opfylder forsikringsvilkårene for ret til udbetaling af forsikringssum ved dødsfald ud fra, at det var tale om en pludselig hændelse - voldsom frost - ildebefindende - forfrysning. Selvfølgelig er der diskrepans mellem læge konsulentens udsagn og mit, men da vi ikke kan få et præcist svar på årsagen til det akut hjerte infakt mere, håber jeg, at I vil vægte, at min mand ikke havde nogen forhistorie til hjertesygdom."

Klagerens henvendelse resulterede ikke i ændring af afgørelsen, som selskabet fastholdt ved brev af 4/7 2012.

Den 31/8 2012 har klageren indbragt sagen for nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Punkt 1:Bauta forsikring bliver ved med at ændre på begrundelsen for at afvise at udbetale forsikringssummen ved min mands ulykkestilfælde og død, trods at forsikringsbetingelserne er opfyldt. Se venligst i supplerende oplysninger.

Punkt 2: Bauta forsikring bliver blandt andet ved at svare, at der er tale om et sygdomstilfælde, men de har ikke dokumentation for det. Se venligst i supplerende oplysninger.

Punkt 3: Bauta forsikring giver ukorrekte oplysninger om baggrund for min mands ulykke med ildebefindende og forfrysninger via ambulance og skadestue journaloplysninger. Bauta forsikring kommer endda med injurierende udtale om min fremlæggelse af hændelsesforløbet er sandt. Se venligst i supplerende oplysninger.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
At Bauta forsikring lever op til deres forsikringsbetingelser og udbetaler forsikringssummen for min mands ulykkestilfælde og død. Som minimum drøftelse af et forlig."

Klageren har nærmere redegjort for sagen i en vedlagt supplerende redegørelse.

Heroverfor har selskabet i brev af 11/9 2012 til nævnet anført:

"Ulykkesforsikringen dækker følger efter ulykkestilfælde, hvorved forstås 'en pludselig hændelse, der forårsager personskade'. Som et ulykkestilfælde anses endvidere personskade som følge af besvimelse, ildebefindende, forfrysning, hedeslag og solstik. Det fremgår af vilkårenes punkt 5.

Forsikringen dækker ikke sygdomstilfælde eller ulykkestilfælde, hvis hovedårsag er sygdom eller en bestående lidelse. Det fremgår af vilkårenes punkt 6.10.

Det fremgår af sagens akter, at vores medlemmer rekvirerede en ambulance kl. 01.07 den 04.02.12. Årsagen var murrende brystsmerter. Ved Falcks ankomst til bopælen kunne de konstatere sinustakykardi, dvs. hurtig puls. Kl. 01.45 opstod der bradykardi, dvs. langsom puls, hvorefter hjertet gik i stå. Vores medlems mand fik adrenalin i ambulancen og 7 stød ved ankomsten til Akutmodtagelsen, desværre uden virkning.

Vores medlem har oplyst i anmeldelsen, at hendes mand den 03.02.12 om aftenen havde været i gang med at reetablere et hegn. Det var angiveligt 14 graders frost og kraftig vind. I forbindelse med arbejdet fik han pludselig et ildebefindende med vejrtrækningsproblemer og ondt i venstre arm. Det er vores medlems opfattelse, at den meget hårde frost havde forårsaget skade på hendes mands hjerte.

Det er imidlertid vores rådgivende læges opfattelse, at hjerteproblemet ikke skyldes en forfrysningsskade. Vores læge lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at der ikke omtales forfrysningsskade i hverken ambulance- eller hospitalsjournalen. Det er endvidere vores læges opfattelse, at en forfrysningsskade typisk vil opstå i fingre og tæer længe inden en egentlig forfrysning rammer et indre organ. Vi tillader os i den forbindelse at henvise til afsnittet om forfrysninger fra Patienthåndbogen - .

På det foreliggende grundlag er det vores opfattelse, at vores medlem ikke har sandsynliggjort, at årsagen til hjerteproblemerne er en forfrysningsskade. Vi lægger især vægt på, at der ingen oplysninger er om forfrysninger i journalmaterialet, og at vores læge finder en forfrysningsskade i hjertet usandsynlig.

På baggrund af nævnets henvendelse har vi gennemgået sagen på ny. Vi finder imidlertid ikke anledning til at ændre vores afgørelse."

Hertil har klageren i brev af 11/10 2012 til nævnet bemærket:

"Igen udtaler Bauta forsikringen, at deres læge lægger afgørende vægt på, at der ikke omtales forfrysningsskade i hverken ambulance- eller hospitalsjournalen. I mit brev vedrørende klage over Bautas forsikrings afgørelse beskrev jeg nøje, at min mand ikke havde fået optaget journal og dermed ikke gennemgået for forfrysninger med mere.

Den 8.oktober 2012 kontaktede ... Hospitals skadestue og talte med ledelsen for ... akut skadestue og modtagelse - overlæge ... og oversygeplejersken for at undersøge, om jeg har ret i min beskrivelse af journaloptagelse. De beskæftiger [bekræfter] begge to, at der ikke har været tale om en journaloptagelse med gennemgang af min mand. I en akut situation beskrives kun det der umiddelbare kan ses og hvad der sker her og nu. Ambulance journalen beskriver end ikke forhistorie (som de fik) og ej heller ikke, at der ikke kunne måles sateration (iltning på fingrene). Min mand får hjertestop straks han kommer ud i ambulancen. Når der meldes hjertestop til skadestuen er der en fast gældende instruks og patienten bliver ikke gennemgået for andre skader. Som det også ses af akutjournal er der bland andet ikke målt temperatur.

På denne baggrund må jeg afvise Bauta's læges opfattelse, som udokumenteret - da de journaloplysninger han henviser til aldrig bliver beskrevet i en akut situation og derfor er ikke eksisterende. Jeg mener stadig, at min mands forhistorie og hændelsesforløb opfylder forsikringsbetingelserne for udbetaling af forsikrings dødsfaldssum og et forlig om størrelsen, da det jo er påstand mod påstand, som vi aldrig får svar på - men forsikringsbetingelserne stiller jo ikke krav om obduktion."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"5 Hvad dækker forsikringen

Forsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde, hvorved forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

Som et ulykkestilfælde anses endvidere personskade som følge af:

Besvimelse, ildebefindende, forfrysning, hedeslag og solstik.
...
For at opnå dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen - medicinsk set - er egnet til at forårsage personskaden, og om der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og de relevante symptomers indtræden.

6 Forsikringen dækker ikke

6.1 Sygdom m.v.
Forsikringen dækker ikke:
• Sygdomstilfælde
...
• Ulykkestilfælde, hvis hovedårsag er sygdom eller en bestående lidelse."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte lægge til grund, at den umiddelbare dødsårsag er akut myokardieinfarkt (AMI). Det findes ikke godtgjort, at der er tale om en dækningsberettigende medvirkende dødsårsag, herunder forfrysning. AMI må ef-

ter nævnets opfattelse karakteriseres som en pludselig hændelse, som imidlertid er dækningsundtaget i medfør af forsikringsbetingelsernes punkt 6.1. Nævnet bemærker, at selv om det måtte antages, at det kolde vejr har haft indvirkning på hjertestoppet, kan tilfældet ikke henføres til dækningstilsagnet vedrørende ildebefindende eller forfrysning. Nævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere selskabets afgørelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels